

Oddolne inicjatywy lokalne na terenach wiejskich
wpisujące się w Program Operacyjny Kapitał Ludzki

Małe pieniądze, znaczące efekty!

Człowiek najlepsza inwestycja

Egzemplarz bezpłatny

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013

Priorytety komponentu centralnego:

- Priorytet I – Zatrudnienie i integracja społeczna
- Priorytet II – Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz poprawa stanu zdrowia osób pracujących
- Priorytet III – Wysoka jakość systemu oświaty
- Priorytet IV – Szkolnictwo wyższe i nauka
- Priorytet V – Dobre rządzenie

Priorytety komponentu regionalnego:

- Priorytet VI – Rynek pracy otwarty dla wszystkich
- Priorytet VII – Promocja integracji społecznej
- Priorytet VIII – Regionalne kadry gospodarki
- Priorytet IX – Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Priorytet X – Pomoc techniczna, ma zapewnić właściwe zarządzanie PO KL oraz wdrażanie i promocję EFS.

W latach 2007-2013 Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie wdraża komponent regionalny Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. W obecnym okresie programowania wsparciem zostaną objęte takie obszary życia społecznego jak: zatrudnienie, edukacja, integracja społeczna, adaptacyjność pracowników i przedsiębiorstw oraz rozwój zasobów ludzkich na terenach wiejskich.

Wsparcie dla rozwoju obszarów wiejskich realizowane jest poprzez oddolne inicjatywy społeczności lokalnych w postaci projektów w ramach:

- Priorytetu VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich/**Działania 6.3 Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich,**
- Priorytetu VII Promocja integracji społecznej/**Działania 7.3 Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji,**
- Priorytetu IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach/**Działania 9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich.**

Alokacja na lata 2007-2013 przewidziana dla Podkarpacia na oddolne inicjatywy lokalne wynosi 17 574 587,60 euro, w tym:

- Działanie 6.3 – 1 826 225,75 euro,
- Działanie 7.3 – 6 617 233,08 euro,
- Działanie 9.5 – 9 131 128,77 euro.

Co to jest oddolna inicjatywa lokalna

O inicjatywie lokalnej mówimy w przypadku projektu o zasięgu lokalnym zakładającym udział mieszkańców gmin wiejskich, wiejsko-miejskich i miast do 25 tys. mieszkańców w formułowaniu założeń projektu i jego późniejszej realizacji, który wsparciem obejmuje ww. grupy docelowe. Projekt musi być odpowiedzią na potrzeby społeczności lokalnej, służyć powinien np. rozwiązaniu problemu, który stanowi barierę dla rozwoju mieszkańców, ich aktywności zawodowej, społecznej czy edukacyjnej, przy czym nie oczekuje się, aby od razu likwidował wszystkie bariery na jakie napotykają społeczności lokalne

na rynku pracy, w sferze edukacji czy też integracji społecznej. Równie dobrze może jedynie wskazywać te bariery oraz pomagać w ich przezwyciężaniu lub zmniejszeniu, co będzie pierwszym krokiem do dalszej aktywizacji tych społeczności. Istnieje cały wachlarz działań jakie mogą być realizowane w tego typu projektach, co ważniejsze projektodawca ma pełną swobodę co do ich wyboru. Jako przykład można wskazać:

- kampanie informacyjno-promocyjne, targi,
- warsztaty, spotkania i seminaria edukacyjne, kulturalne,
- świetlice dla dzieci i młodzieży, powstawanie innych lokalnych instytucji edukacyjnych, kulturalnych, związanych z integrowaniem społeczności itp.,
- kursy i szkolenia.

Zasada empowerment (ang. wzmocnienie)

Założeniem inicjatyw oddolnych jest uczestnictwo osób wspieranych w ramach projektów w działaniach podejmowanych przez projektodawcę począwszy od etapu diagnozowania problemu poprzez wypracowanie pomysłu na jego rozwiązanie oraz późniejszą realizację projektu. Inaczej mówiąc projekty realizowane w ramach inicjatyw oddolnych powinny wpisywać się w zasadę empowerment, której celem jest partnerstwo działań. Chodzi w nim przede wszystkim o to aby dać społecznościom lokalnym możliwości decyzyjne tak, aby mogły wpływać na działania realizowane w ramach projektu, które ich dotyczą a tym samym zwiększać ich skuteczność.

Co to są małe granty

W ramach Działań 6.3, 7.3 oraz 9.5 mogą być realizowane projekty dla których górny pułap dofinansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego został ustalony na poziomie 50 000 zł. Nie jest to duża kwota co sprawia, że projekty mogą być realizowane także przez podmioty o mniejszym potencjale organizacyjnym oraz z małym doświadczeniem w pozyskiwaniu środków z EFS. Takie projekty są również prostsze w rozliczaniu – włącznie z możliwością rozliczania wszystkich wydatków za pomocą ryczałtu (szczegóły określają *Zasady finansowania PO KL*).

Dla kogo małe granty

Z form wsparcia realizowanych w ramach projektów może skorzystać bardzo szeroka grupa podmiotów, należą do niej:

- mieszkańcy gmin wiejskich, miejsko wiejskich oraz miast do 25 tys. mieszkańców,
- społeczności lokalne oraz podmioty aktywnie działające na obszarach wiejskich na rzecz: aktywizacji zawodowej (Działanie 6.3), przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu (Działanie 7.3), rozwoju edukacji (Działanie 9.5).

Warto tutaj zauważyć, iż pomimo zapisów *Szczegółowego Opisu Priorytetów PO KL*, który wskazuje, że działania podejmowane w ramach Priorytetów: VI, VII i IX są skierowane odpowiednio do osób: bezrobotnych, zagrożonych wykluczeniem

społecznym, kształcących się z działań realizowanych w ramach „małych grantów” mogą korzystać wszyscy mieszkańcy obszarów wiejskich bez względu na swój status na rynku pracy.

Kto może realizować projekty

Projekty mogą być realizowane przez wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w przypadku małych grantów są to w szczególności:

- gminy oraz ich jednostki organizacyjne,
- organizacje pozarządowe,
- instytucje pomocy społecznej,
- instytucje rynku pracy,
- placówki oświatowe.

Jako Partnerzy w projekt mogą zostać zaangażowane także takie jednostki jak np. koła gospodyń wiejskich, ochotnicze straże pożarne, sołectwa, jednostki kościelne, kluby sportowe, świetlice, grupy nieformalne i inne.

Jaki projekt, w którym Działaniu

Działanie 6.3 Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich

Projekty realizowane w ramach Działania 6.3 powinny wspierać aktywizację zawodową mieszkańców obszarów wiejskich, przyczyniać się do walki z ukrytym bezrobociem oraz propagować zatrudnienie w zawodach pozarolniczych. Działania realizowane w ramach projektów powinny m. in. zapoznawać uczestników projektów z możliwościami samozatrudnienia a co za tym idzie w przyszłości tworzenia nowych miejsc pracy.

Typ realizowanych projektów:

- działania o charakterze informacyjnym, promocyjnym, szkoleniowym lub doradczym przyczyniające się do poprawy zdolności do zatrudnienia oraz rozwoju usług aktywizacyjnych (z wyłączeniem instrumentów objętych zasadami pomocy publicznej),
- rozwój dialogu, partnerstwa publiczno-społecznego i współpracy na rzecz wspierania aktywizacji zawodowej na obszarach wiejskich.

Przykłady:

- szkolenia przygotowujące do zawodu, warsztaty aktywnego poszukiwania pracy,

- warsztaty rękodzielnicze, florystyki, aranżacji wnętrz,
- szkolenia z zakresu przedsiębiorczości, podstaw prowadzenia działalności gospodarczej,
- staże zawodowe.

Działanie 7.3 Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji

Dobór działań i form wsparcia w projektach realizowanych w ramach Działania 7.3 powinien być ukierunkowany na zwiększanie uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym swojej miejscowości. Działania te powinny także pokazywać możliwości samoorganizacji lokalnych społeczności oraz podejmowania inicjatyw społecznych zapobiegających wykluczeniu społecznemu mieszkańców obszaru, do którego adresowany jest projekt.

➔ Typ realizowanych projektów:

- działania o charakterze informacyjnym, promocyjnym, szkoleniowym lub doradczym przyczyniające się do przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu członków społeczności lokalnych zagrożonych wykluczeniem społecznym lub społecznie wykluczonych,
- rozwój dialogu, partnerstwa publiczno-społecznego i współpracy na poziomie lokalnym na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Przykłady:

- szkolenia z zakresu efektywnego komunikowania się, autoprezentacji, współpracy w grupie,
- kampanie informacyjne w zakresie np. zwiększenia świadomości pracodawców z obopólnych korzyści płynących z zatrudniania osób niepełnosprawnych,
- warsztaty aktywizujące dla osób niepełnosprawnych w obszarze np. rękodzieła artystycznego (wyrób ozdób wiklinowych, malowanie na szkło), kultury (przedstawienia teatralne).

Działanie 9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich

W ramach tego Działania mogą być realizowane wszystkie projekty, które wpłyną na rozwój edukacji oraz podniesienie poziomu wykształcenia społeczności lokalnych.

Typ realizowanych projektów:

- działania o charakterze informacyjnym, promocyjnym, szkoleniowym lub doradczym przyczyniające się do poprawy warunków rozwoju edukacji na obszarach wiejskich,
- rozwój dialogu, partnerstwa publiczno-społecznego i współpracy na rzecz promowania edukacji na obszarach wiejskich.

Przykłady:

- kursy szybkiego czytania ze zrozumieniem, stosowania technik pamięciowych,
- wszelkie inicjatywy szkoleniowe prowadzące do podnoszenia poziomu kompetencji i wykształcenia mieszkańców obszarów wiejskich, w tym szkolenia komputerowe, językowe,
- powstawanie stowarzyszeń i instytucji w ramach współpracy publiczno-społecznej, których zadania statutowe obejmować będą rozwój edukacji.

Jak pokazać inicjatywę oddolną w projekcie

Jedną z przesłanek jakie musi spełniać projekt jest wyraźne pokazanie we wniosku o dofinansowanie inicjatywy oddolnej. Projekt musi być odpowiedzią na potrzeby lokalnej społeczności. To społeczność z danego obszaru powinna określić problemy do rozwiązania, jeżeli zaś bariera została dostrzeżona przez projektodawcę – należy przeprowadzić konsultacje społeczne w zakresie potrzeby realizacji projektu, czy też uszczegółowienia działań będących odpowiedzią na zdiagnozowany problem. Uczestników projektów należy zapraszać do udziału w precyzowaniu zarówno celów i założeń, jak i do udziału w działaniach podejmowanych w ramach projektów.

We wniosku o dofinansowanie w pkt. III *Charakterystyka projektu* w ppkt. 3.1 *Uzasadnienie potrzeby realizacji i cel projektu* oraz 3.3 *Działania* należy w formie opisowej zawrzeć informacje o inicjatywie oddolnej, która wskazała konieczność realizacji danego projektu.

W celu zdiagnozowania istniejących problemów lokalnych można wykorzystać:

- zebrania wiejskie, w trakcie których można nie tylko uzyskać wiedzę o istniejących barierach, ale także od razu skonsultować projekt (we wniosku można pokazać informację o liczbie odbytych spotkań, ich tematyce, sposobie wykorzystania wyników spotkania w założeniach projektu),

- spotkania z grupami nieformalnymi (jw.),
- wywiady z liderami społeczności lokalnych,
- dane i informacje posiadane przez urzędy gmin i ich jednostki organizacyjne.

Należy przy tym pamiętać, że realizacja tego typu działań gwarantujących oddolność inicjatywy powinna zostać udokumentowana za pomocą list obecności, ankiet, protokołów, kwestionariuszy wywiadów itp. Dokumenty te stanowią część dokumentacji projektu.

Droga od projektu do umowy

Po zdiagnozowaniu problemów lokalnych należy zdecydować w cele jakiego Priorytetu i Działania PO KL wpisuje się projekt, tj. w Działanie 6.3, 7.3 czy 9.5.

Aby otrzymać dofinansowanie ze środków EFS należy przelać opracowany projekt w ścisłe ramy formularza jakim jest wniosek o dofinansowanie projektu. We wniosku realizowanym w ramach inicjatyw oddolnych w pkt. III *Charakterystyka projektu* można zmieścić 20 tys. znaków (ze spacjami) w związku z czym jest on jedynie syntetyczną prezentacją projektu.

Wniosek składa się we właściwej Instytucji Pośredniczącej (IP) w odpowiedzi na ogłoszony konkurs osobiście, drogą pocztową lub przesyłką kurierską. Wniosek musi zostać złożony w terminie wymaganym przez IP.

Złożone wnioski poddawane są ocenie w dwóch etapach:

- do 14 dni od zamknięcia konkursu musi zostać zakończona ocena formalna wniosku (w przypadku dużej liczby złożonych wniosków ocena może zostać wydłużona do 21 dni); jeżeli wniosek zostanie pozytywnie zweryfikowany zostaje zarejestrowany w Krajowym Systemie Informatycznym i przekazany do oceny merytorycznej,
- ocena merytoryczna zostaje zakończona do 59 dnia od zamknięcia konkursu (w przypadku przedłużenia terminu oceny formalnej – do 66 dnia), należy tutaj zaznaczyć, że termin oceny może zostać wydłużony w przypadku konieczności oceny dużej liczby wniosków.

Kryteria oceny wniosków w ramach każdego z etapów oceny każdorazowo wskazane są w dokumentacji konkursowej.

Po zakończeniu oceny merytorycznej opracowywana jest lista rankingowa, na której umieszcza się wszystkie wnioski poddane ocenie merytorycznej wraz z informacją o liczbie uzyskanych punktów. W przypadku odrzucenia wniosku przyczyna jego odrzucenia zostaje podana w uzasadnieniu, które przesyłane jest do wnioskodawców pocztą. Lista jest zamieszczana w miejscu publicznie dostępnym w budynku IP oraz na stronie internetowej.

Z beneficjentem, którego wniosek uzyskał rekomendację do dofinansowania IP podpisuje umowę o dofinansowanie (po uprzednim złożeniu wymaganych załączników) lub wszczyna negocjacje w zakresie np. wysokości budżetu projektu, metodologii wyliczenia kosztów pośrednich itp.

Po podpisaniu wszystkich umów w ramach danego konkursu sporządzana jest informacja o podpisanych umowach. Informacja jest zamieszczana w miejscu publicznie dostępnym w budynku IP oraz na stronie internetowej.

Dokumenty, z którymi należy się zapoznać:

- Program Operacyjny Kapitał Ludzki,
- Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL,
- Wytyczne w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL,
- Zasady finansowania PO KL,
- Zasady dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL,
- Instrukcja przygotowywania wniosków o dofinansowanie projektów w ramach PO KL,
- Poradnik – zasada równości szans kobiet i mężczyzn w projektach PO KL,
- Dokumentacja konkursowa.

Wszystkie powyższe dokumenty dostępne są na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Rzeszowie – www.pokl.wup-rzeszow.pl.

Dane teleadresowe Regionalnych Ośrodków EFS działających na terenie Podkarpacia

Dane teleadresowe Instytucji Pośredniczącej:

Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie

ul. płk. L. Lisa-Kuli 20, 35-025 Rzeszów

tel.: 17 850 92 00

e-mail: wup@wup-rzeszow.pl

www.pokl.wup-rzeszow.pl

Oddział Zamiejscowy WUP w Krośnie

ul. Lewakowskiego 27B, 38-400 Krosno

tel.: 13 436 34 26

Oddział Zamiejscowy WUP w Przemyślu

ul. Katedralna 5, 37-700 Przemyśl

tel.: 16 678 60 87

Oddział Zamiejscowy WUP w Tarnobrzegu

pl. Bartosza Głowackiego 34, 39-400 Tarnobrzeg

tel.: 15 822 21 72

Na Podkarpaciu tak jak i w innych województwach kraju działają Regionalne Ośrodki EFS, które udzielają bezpłatnego doradztwa, organizują szkolenia z zakresu pisania wniosków o dofinansowanie projektów, rozliczania projektów, monitoringu i ewaluacji itp. Z ofertą Regionalnych Ośrodków EFS można zapoznać się na ich stronie internetowej oraz w siedzibie danego Ośrodka. Link do stron Regionalnych Ośrodków EFS można znaleźć na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy www.pokl.wup-rzeszow.pl. Należy pamiętać, iż pomoc na jaką można liczyć w Regionalnych Ośrodkach EFS dotyczy jedynie udzielenia wskazówek przy pisaniu wniosku nie zaś kreowania pomysłu na taki wniosek!